

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень: В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришення "Українських Робітничих Вістей".

Передплата на рік \$4.00 Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. & McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописів не звертається, хіба що дописувальць вказано зазначити, що бажав звороту своєї рукописи на випадок її непоміщеня та залучити поштову марку на її пересилку.

ВИБОРИ ДО МІСЬКОЇ РАДИ В ВІННІПЕГУ.

Вибори до міської ради в Вінніпегу, що мають відбутись в наступному тижні, цеб-то 23-го листопада, є дуже цікавими і важливими місцевим промисловим буржуазією і робітниками. В цій боротьбі буржуазія отворила і незасадомановано виступає проти робітничих кандидатів і страшиє населення міста, що на випадок вибору робітничого кандидата на мейора міста та робітничих кандидатів на аддерманів, капіталісти відмовляться вкладати свої капітали в місцеві підприємства і в місті підпаде промисел і торговля. Непоміченими словами буржуазія каже, що населення цього міста мусять підчинитись диктатурі капіталістів Вінніпегу, Торонто, Монреалу, Нью Йорку і інших міст і вибрати до міської ради таких людей, яких вони хотять і які будуть служити їхнім інтересам, бо в протинний раз вони не будуть вкладати тут своїх капіталів і місто на цьому потерить.

Ось-так то виглядає буржуазна демократія. Населення має право голосувати, але, на думку буржуазії, має голосувати на ставленнях, дялою капіталістичної класи і не допускати до вибору робітничих кандидатів, щоб не гнівити капіталістів.

Розуміється, що буржуазія міста Вінніпегу сама не може вибрати більшість своїх представників до міської ради, бо в місті більшість робітників. Тому вона уживає в теперішній виборчій боротьбі всіх можливих і неможливих способів, щоб лише баламутити невідому частину робітників і дістати їхні голоси для своїх кандидатів. Вона застрашує, пириєт деякі брехні про робітничих кандидатів, напоює людей горілкою, уживає всіх брудних способів, щоб звести з дороги робітничі виборці. Буржуазні виборці вона не потребує перемогти, або підшоувати, бо вони свідомі своїх класових інтересів і ніколи не голосують на робітничих кандидатів, лише на буржуазних. Буржуї всіма силами, хто сказав би йому, що він повинен голосувати на робітничих кандидатів. Але між робітниками є ще, на жаль, такі невідомі виборці, що не розуміють своїх інтересів і дають себе баламутити і голосують на кандидатів, поставлених їхніми-ж класовими ворогами.

Щоб успішніше обманити робітників, буржуазія намагає за гроші велике число продажних людей, часто такі з радів самих робітників, або вони перемовляли робітників голосувати на поставлених нею кандидатів. Ці брудні люди, що і власну матір продали б за долар, гірше собак брешуть, лицемерять, вигадують проти робітничих кандидатів всяку всячину, уживають національній і релігійній порожнечі між робітниками на те лише, щоб розбити їх єдність в політичній боротьбі і прислати кілька вдасться робітничих голосів для буржуазних кандидатів.

Всіх тих шпуг буржуазії і її пасивних агентів нехай стережуть робітники і робітничі виборці підчас теперішньої виборчої кампанії. Нехай вони затямлять собі, що побіда буржуазних кандидатів при цих виборах-означатиме ослаблення робітничого руху в Вінніпегу і його впливу в міській раді; це означатиме, що місто Вінніпегу буде цілковито віддане на вициск великих капіталістичних компаній, таких, як Вінніпегська Електрична Трамваєва Компанія, що всіма силами помагає в цих виборах противіробітничих кандидатів, а також і приватних капіталістів місцевих і позаміських; це означатиме збільшення тисарів, зв'язаних з адміністративними витратами міста, на пів місцевих робітників, а зменшення їх для капіталістів; це означатиме занаячення публичних підприємств, які тепер є власністю міста, як наприклад, міська електронія, а віддання їх приватним капіталістам, або капіталістичним компаніям, щоб ті здирали з населення добрі азеки для себе; це означатиме, що у вській боротьбі місцевих робітників з капіталістами, міська рада була-б завжди по стороні капіталістів, а проти робітників, як це було в часі страйку в 1919 році; це означатиме великий удар для робітничої класи міста Вінніпегу.

Тому кожний свідомий робітник і кожда свідомо робітниця в Вінніпегу повинні тамти, що їхнім обов'язком є посягнувати ситуацію другим робітникам і робітницям і дбати про те, щоб протидіяти шкідливій гадючій, противіробітничій агітації буржуазії і її найменших нахольків.

Не треба справи легковажити, не треба бути байдужими. Треба попрацювати, щоб в день виборів буржуазія дістала належну відмову вибором робітничих представників до міської ради та мейора міста.

На кого і як голосувати.

Теперішні вибори, як і попередні, відбудуться на основі так званого пропорційного права голосування. Будуть окремі балюти — одні з назвками всіх кандидатів на мейора, другий з назвками кандидатів на аддерманів, третій з назвками кандидатів на шкільних трюстів. Ще з окрема податковці будуть голосувати над питаннями, чи бажать, щоб місто відновило виставову площу і де вона мала б бути: чи на старому місці, що прилягає до вулиці Селкірк і є власністю міста, чи на просторі, що прилягає до Килдонан Парку, де тепер пані гурають "гольф", чи в Ривер Парку, що належить до Вінніпегської Електричної Трамваєвої Компанії і місто мало-б по площу в компанії раніше чи пізніше відкупити. Будуть також питання, чи податковці бажать, щоб місто збудувало центральну парову огрівальню, з якої протягом кількох літ можна розпровадити пару для огрівання домів по цілому місті, а також чи мало-б місто збудувати "собвей" в Елмвуд на вулиці Талбот.

На балютах з назвками кандидатів не можна голосувати при помочі хрестиків, але треба значити числами. Кожний виборець повинен значити на балюти число 1 коло назвки того кандидата, котрого він бажав вибрати своїм за-

ступником і повинен пам'ятати, що число 1 є найважливіше. Але він ще може ставити на балюти з назвками кандидатів на аддерманів число 2, коло назвки другого кандидата, а число 3, коло назвки третього кандидата. Балюти в справі виставової площі, парової огрівальні і "собвей" треба значити хрестиками.

Назвками кандидатів щим разом будуть друковані в так званій ротачійній еносібі. Це значить, що на першій балюти вони будуть в позабучнім порядку, а вже на другій (на балюти, що його дістане другий виборець) назвкою того кандидата, що було на першій балюти на самім верху, буде вже на самім споді і так на кожнім наступнім балюти ці назвки кандидатів будуть поєсуватися о одно місцевице. На це треба уважати, а хто не вмів читати, нехай голосує отворто ("оіен балюти").

Ми заклинаємо всіх робітників і робітниць 3-ої варди ти до голосування і значити число 1 коло назвки т. М. Поповича, кандидата Робітничої Парті Канади на аддермана, а в 2-ій варді значити на балюти число 1 коло назвки т-ки Едіт Е. Генкакс, кандидатки Робітничої Парті Канади на аддермана. В варді першій треба голосувати число 1 на В. А. Джеймса, кандидата з рамени Незалежної Парті Праці. Ми заклинаємо також голосувати числами 2 і 3 на других робітничих кандидатів, а на балюти з назвками кандидатів на мейора міста значити 1 коло назвки С. Дж. Фармера, кандидата Незалежної Парті Праці.

Робітничими кандидатами на аддерманів в 3-ій варді, крім т. М. Поповича, є ще Г. Джонс і Дж. Блумберг (кандидати Незалежної Парті Праці); в 2-ій варді, крім т-ки Е. Е. Генкакс, є ще Т. Флай і В. А. Андерсон (кандидати Незалежної Парті Праці), і Елен Армстронг (кандидатка Женської Ліги); в 1-ій В. А. Джеймс.

На шкільних трюстів є наступні робітничі кандидати: Р. Дорвард і М. Гаймон, в 3-ій варді; М. Сгобарг і Дж. Мекінтайр, в 2-ій варді; і Ф. Г. Чемберс в 1-ій варді.

Заклинаємо до голосування числом 1 на кандидатів Робітничої Парті Канади робітничої політичної організації, що веде робітників примним шляхом боротьби проти капіталізму до їх повного освободження.

Зокрема звиваємо робітників і робітниць виборців 3-ої варди всіма силами підтримати т. М. Поповича, відомого з своєї довголітньої повномітної тяжкої і чесної праці на культурно-просвітнім і організаційнім полю серед українських робітників в Канаді. Вибором т. Поповича до міської ради ми перед цілим світом засвідчимо свою класову свідомість і розуміння своїх інтересів.

УБІЙНИКИ ВОРОВСЬКОГО І ДАСКАЛОВА ОПРАВДАНИ

Телеграми — одна з Праги 15 листопада, а друга з Львова з 16 листопада — доносять, що буржуазна Немецка Чехословацка і Швайцарія опрала два убійників.

Білогвардійський (врангільський) офіцер Маєріс Конрад, Швайцарець по національності, який до революції переживав з родиною в Росії, убив 10 мая ц. р. в Львові Баласла Вороського, радянського представника в Італії, прибулого на альянтську "мирову" конференцію в Львові.

Убив він Вороського і доранів його співробітника в готелі на очах присутньої публіки.

Другий убійник, Атанас Ніколар, 26-літній Болгарин, убив 26 серпня ц. р. на вулиці Праги болгарського представника в Чехословацкій Даскалова, убив його після того, як в Болгарії фашисти повалили селянське правительство Стамбулійського, яке представляв Даскалов.

Убийника Вороського судив швайцарський суд, "найбільше демократичної" країни на світі, а убійника Даскалова судив чехословацький суд, країни, що своєю "демократичною" суперницею тепер з Швайцарією, а навіть має президентом своєї республіки соціаліста Масарика.

Конрад признався в суді, що він убив Вороського, але сказав, що на це убійство він вистав спровокований тим, що большевики в Росії убили його дядька і кількох членів його родини. Єсли навіть це так, то суд такої "демократичної" країни, як Швайцарія, не взяв того під увагу, що в Росії в той час велася завзята громадянська війна, активним учасником якої був сам Конрад. На його "совість", як на "совість" денгівського та врангільського офісера, тяжить убійство не одної робітничої сім'ї; може не одного робітника, не одного безвинного старця повисла на фанернім стовпі цей білогвардійський убійник. Такі величезні міста як Ростов над Доном, коли в них вступали червоноармійці, були "удекоровані" тисячами повисених робітників, робітниць і просто повисених старців і дітей тільки "в наздання потомству".

Чи діяв Конрад як мстник за убійство свого дядька, убиваючи Вороського?

судив убійника Даскалова на депортацію до Болгарії, де його даде нагорода за доконане "геройство". Чому швайцарський суд не засудив на депортацію до Росії, если вже не Конрад, який хоч є громадянином Росії, але Швайцарцем по національності, то хоч його співучасника і помічника в убійстві Вороського Полоніна, секр. Червоного Хреста? Чому він не засудив на вислання з Швайцарії тої білогвардійської банди, яка зве себе "Російським Червоним Хрестом" в Швайцарії? Просто не засудив тому, що рука руку мие, що буржуазний суд кожної країни служить тільки інтересам буржуазії.

ГАЛИЧАНЕ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

(Стаття для "Укр. Роб. Вістей" з України.)

Галицька еміграція в час революції. — Великий наплив утікачів з Галичини. — Створення "Галицького Комітету" в Харкові і його праця. — Відношення Рад. Влади. — Прибування галицьких студентів до шкіл. — Удар в голову контрреволюційній еміграції в західній Європі. — Галичина таки буде робітничо-селянською!

Галицька політична еміграція на Радянській Україні з кожним днем зростає. За час революції вона була досить велика та з'організована, переважно в військових частинах. Після ганебної зради галицької армії на червоному фронті весною 1920 року, деякі галицькі частини залишилися вірними Революції і Радянській Владі. Вони аж до покінчення війни хоробро боролися в лавах Червоної Армії, так з польсько-шляхетськими, як і петлюрівськими бандами. Під час виступу з Галичини в осені 1920 року, червоні галицькі полки значно зросли, бо доповнили їх новобранці-добровольці. Але по рішучих домаганях Влады Польщі, Радянська Влада була примушена розв'язати військові галицькі частини, а емігранти-галичани кинулися до праці на громадсько-державному полі.

Чимало їх пішло в школи червоних старшин, інші на робітничі факультети по радянських університетах.

З окупованою Галичиною в останніх двох роках почало чимраз більше прибувати утікачів, головним чином товаришів, які спасалися від насильної служби в польській армії. Сьогодні цих утікачів на Радянській Україні нахальдється кількадесть тисяч і число це з кожним днем зростає. Утікачі — переважно молодий революційний галицький елемент, який ніколи не склав свого обов'язку безпашаній боротьбі з панськими насильниками і довершити визвольне діло.

Становище утікачів-галичан було в перших часах критичне, головним з матеріального боку. Всі вони, по переході до Збручу опинилися на роздорозжі, бо Радянська Влада не надіялася такому величезному напливу, і тому не могла скоро задовольнити їх потреб. Тоді й зродилася думка між самими утікачами створити "Галицький Український Комітет", що мавби на меті заспокоювати всі потреби політичних галицьких емігрантів. Після заходів перед радянськими чинниками, з'організовано в Харкові в 1923 році згадану інституцію. Радянська українська влада цілий час співчувала нужді галицьких братів і боролася з усіми недомоганнями та на кожну кроці старалася допомогти їм. Але недостатка окремої відповідної організації не дозволяла їм слід зайнятися ними. Однак тепер, коли створено комітет, Радянська Україна, що страшно знищена громадянською війною і саме нахальдється в стані відбудови господарського життя, все таки їде на зустріч заспокоюнню потреб галицьких політичних утікачів.

Завданням харківського "Галицького Українського Комітету" є об'єднання і розміщення всіх галицьких емігрантів на працю по фахах, та дати матеріальну поміч всім тим, що бажать вчитися в вищих і середніх школах. Комітет робить старання, щоб їх було прийнято на ціле державне утримання, а для тих, що бажать працювати на рилі, взяття від радянського господарства (радогоспу) бувші поміщицькі економі (фільварки) і там створити умови колективного життя.

Комітет опікується також новоприбуваючими утікачами, веде культурно-освітню працю серед них, та стає в обороні їх праці. Звичайно, в перших часах відчувається багато нестачі і доводиться з ними боротись. Наплив утікачів з окупованої Галичини росте і треба великим неперозумінням. Саме тепер дійшли до нас вістки, що кілька тисяч галицьких стрільців з Чехословацкими організаціями в порядку переселяються на Україну. Також чимраз частіше прибуває з Галичини студентська молодь, головним чином бідних селян і робітників, щоби докінчувати свої студії в радянських університетах. Все це найкраще свідчить про орієнтацію і настрій працюючих мас Галичини. Еміграція робітничої галицької студентської молоді є рівночасно ударом в голову контрреволюційної української еміграції, яка засіла теплі місця по буржуазних країнах західної Європи і за охалпи з панських столів вповне в студіюючу молодь нахабні брехні про Радянську Україну. Тимчасом Радянська Україна стає величезним тієютом нової української трудової культури, а галицьке студентство, що повернується після студій з революційної України — зробить свою роботу в Галичині.

Без сумніву, в цей час піклування галицьким студентством ще не поставлене на належну висоту, але всі ми переконані, що Радянська Влада, розуміє значіння такої еміграції і — як зачуваємо, має на думці взяти студентську галицьку молодь на повне удержання в високих школах. Такий поступок матиме величезне значіння і наслідки його в політичному та революційному життю поневоленої Галичини будуть великі.

Кінчаючи цей короткий огляд, скажу: Десятки тисяч галицьких утікачів нахальдять теплий-рідний притулок в радянській державі, хоч грунтозна організація ще не переведена. Всетаки й це, що зроблено за такий короткий час, є великою полекшею для десятків тисяч галичан, які давніше, перебуваючи за Збруч і не маючи відповідних своїх організацій на українському боці, часто нахальджалися на прикрі неперозуміння. Ці ненормальності повільно викоринюються. І хоч як тяжко боротися з нестачами, галицькі утікачі гордо та певно заявляють: — Галичина таки буде робітничо-селянською республікою в тісній злуці з Радянською Україною та іншими соціалістичними країнами революційного Сходу! За Збручем десятки тисяч ростуть і — не сплять.

К. Бродський.

Харків, 14 жовтня 1923.

РОБІТНИЧЕ СВЯТО В ТОРОНТО.

Життя в робітничих організаціях українського революційного Рад. Парті Канади плыве досить творчо. В останніх часах відбулися тут два концерти, а то концерт для вишановання Жовтневої Східної Великої Революції (цілим свідомим пролетаріям Торонто), та концерт-академія в честь героїв старого краю: Мельшчука, Шеремети та Ценка.

Цей концерт відбувся дня 11 листопада 1923 р. епілними силами укр. робітництва.

Сцая прибрана чорними прапорчиками, набита по береги святочно настроєною публікою зі свідомого робітництва (800 людей).

Підноситься чорна завіса, а перед очима глядача показуються великі образи незабутих Героїв, владжени в чорнім тлі. Довкола образів повивають мов символіх ідеї червоної стрічки. Все воно настороє присутніх поважно. Музика а Вест Торонто під орудою т. Беша добре відіграє похоронний революційний марш: "Ви жертвою...". Присутні підчас гри стоять.

Вступне слово вимовляє тов. Гуцулак, асновуючи в палких словах ідею, за яку Герої віддали своє молодє життя.

Іде дальше хор під проводом т. Манчурака. Хорові точки випали вдоволяючо. Хор не має ще самостійності на сцені.

Тов-ка Николайчук декламує вата з чуттям з доброю дицією і добрим голосом: "Назуульсь чорна хмара". Місцями за скорє темпо в декламуванні.

Точка диточої оркестри під орудою т. Манчурака з Торонто міста робить дуже симпатично вражіння, лише повторна точка, де виступають свисти не надавалася на поважне свято.

Декламація 10-літньої дичини добра, але темпо ривко за скорє.

Реферат багатий формою і змістом, відчитав сильним поваж-но-настроєним голосом т. Бойчук. Точка мандолінової оркестри диточої з Вест Торонто під проводом тов. Болгарника Дотія вбранням відізначених точок, та технічним переденням належать до найкращих точок концерту. Сцая на хоче працювати з малими і мусять по кілька разів повторити.

Сольсний тов-ки Комар примуєв всіх, а навіть вічно рухливому малу дитвору до гробової тишини. Тов-ка Комар може похвалитися гарним ліричним голосом, яким захоплює слухача.

Декламація 10-літнього хлопчика: вірна М. Ірчана "Відкрите голови!" — надзвичайно добре виконана під кожним аглядом. Прямо не хотілося вірити, щоб 10-літній хлопчик знав віддати досить друдний на його літа вірн.

Кінчеє слово громадянина Стефаньського мало також багато корисних ментів, але було за часто переплітане за есктеремними вислівками. Робило часами вражіння мітінгу, а не свята. Безперечно, що бесідник мав добру інтонацію, але приходило йому за трудно запанувати над чуттям.

До концерту вложено багато праці, але на присутніх зробив симпатичне вражіння, а виконанці концерту хай мають з цього моральне вдоволення.

Дня 12. п. м. відіграно товаришима з центру міста драму "Безробітні" М. Ірчана.

Ця штука належить до найбільше позитивних в репертуарі канадійських і американських укр. робітничих театральних гуртів. Має, вона, глибше виховуюче значіння, головним в індустриальних центрах. Відограння її вимагає зрозуміння психологічного. Треба признати товаришам в Торонто, що мали цілковитий успіх в її переведенні. Декотрі сцени, а головним сцена в II ді Віті з Ганусею випала артистичними країнами революційного Сходу! За Збручем десятки тисяч ростуть і — не сплять.

Галичина таки буде робітничо-селянською республікою в тісній злуці з Радянською Україною та іншими соціалістичними країнами революційного Сходу! За Збручем десятки тисяч ростуть і — не сплять.

К. Бродський. Харків, 14 жовтня 1923. (Докінчення на 3-ій сторони.)